

Förvaltningsplan

Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

INNEHÅLL

1	FÖRVALTNINGENS GRUNDUPPDRAG	3
1.1	Grunduppdrag enligt reglemente och lagstiftning.....	3
1.2	Förvaltningens organisationsschema.....	3
1.3	Övrigt gällande förvaltningens grunduppdrag	4
1.3.1	Kollektivtrafiknämnden.....	4
1.3.2	Kollektivtrafikförvaltningen.....	4
1.3	Samverkanspartners	4
1.3.1	Svealandstrafiken AB.....	4
1.3.2	Tåg i Bergslagen AB	5
1.3.3	Mälardalstrafik AB.....	5
1.3.4	AB Transitio	5
1.3.5	Oslo-Stockholm 2.55 AB.....	5
1.3.6	Västmanlands Lokaltrafik AB.....	5
1.3.7	Svensk Kollektivtrafik	5
1.3.8	Samtrafiken i Sverige AB	6
1.3.9	Mälardalsrådet	6
2	PLANERING OCH UPPFÖLJNING I FÖRVALTNINGEN.....	7
2.1	Planering	7
2.1.1	Regional utvecklingsstrategi	7
2.1.2	Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram	7
2.1.3	Trafikplan 2030.....	8
2.2	Uppföljning.....	8
3	MÅL OCH UPPDRAG FRÅN FULLMÄKTIGE OCH NÄMND	9
4	PLAN FÖR GENOMFÖRANDE AV UPPDRAG OCH MÅLUPPFYLLELSE	11
5	EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	13
5.1	Ersättningar	14
5.1.1	Beslutade ersättningar ur Regionstyrelsens anslag	14
5.1.2	Fördelningen av ersättningen inom förvaltningen	14
5.1.3	Ramförändring jämfört med föregående års ram.....	14
5.2	Resultatreglering.....	15
5.3	Investeringar	15
5.4	Budget	17
6	INTERN KONTROLL	18
7	FÖRVALTNINGSSPECIFIKA MÅL MED INDIKATORER OCH MÅLVÄRDE	19
8	INTERN REFERENS	20
9	UNDERSKRIFTER	21

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

1 FÖRVALTNINGENS GRUNDUPPDAG

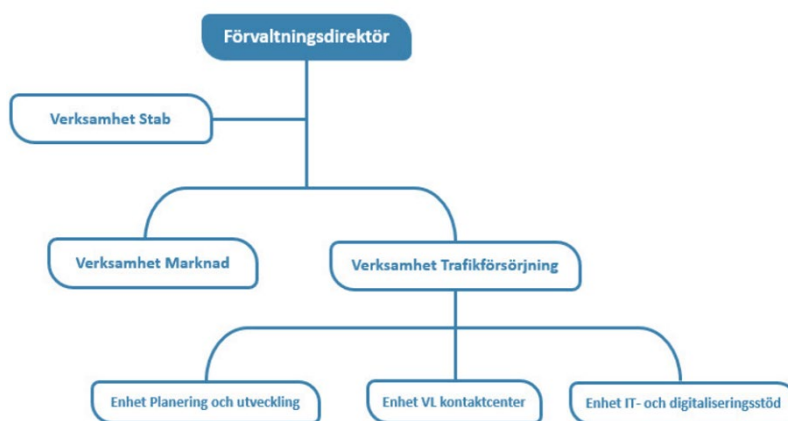
1.1 Grunduppdag enligt reglemente och lagstiftning

Region Västmanland är regional kollektivtrafikmyndighet i Västmanland. Myndigheten, med nämnd och förvaltning, bildades 1 januari 2012 i och med den nya lagen för kollektivtrafik. Från och med 1 januari 2015 har även ansvaret för den särskilda kollektivtrafiken tillkommit. Förvaltningens verksamhet är inriktad på att inom Västmanlands län och angränsande områden bedriva och utveckla den allmänna och särskilda kollektivtrafiken.

Utifrån kollektivtrafiknämndens ansvarsområden är förvaltningens grunduppdag att:

- ansvara för den regionala kollektivtrafiken,
- ansvara för beställarstyrningen av regional kollektivtrafik,
- svara för strategiskt arbete inom området kollektivtrafik,
- upprätta underlag för samt lämna förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram,
- inom ramen för regionalt trafikförsörjningsprogram lämna uppdrag/beställning till aktiebolag och/eller enskild kommun som fått befogenhet att ingå avtal om allmän trafik,
- besluta om allmän trafikplikt,
- samverka med länets kommuner, organisationer, resenärer, företag och berörda myndigheter i kollektivtrafikfrågor,
- inom sitt verksamhetsområde företräda länet gentemot statliga myndigheter och andra landsting/regioner,
- noggrant följa utvecklingen inom kollektivtrafikområdet,
- verka för forskning och utveckling inom kollektivtrafikområdet.

1.2 Förvaltningens organisationsschema

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

1.3 Övrigt gällande förvaltningens grunduppdrag

1.3.1 Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden fullgör de uppgifter som följer av Region Västmanlands ansvar för den regionala kollektivtrafiken när uppgiften inte enligt lag eller Regionfullmäktiges beslut ska fullgöras av någon annan. Nämnden ansvarar för beställarstyrning av regional kollektivtrafik för länsinvånarna.

Nämndens uppdrag beskrivs i Reglemente för Kollektivtrafiknämnden 2018-2022, fastställd av fullmäktige 2018-06-19 § 78.

1.3.2 Kollektivtrafikförvaltningen

Förvaltningens verksamhet ska uppnå de mål som finns i Regionplanen, Trafikförsörjningsprogrammet samt möjliggöra nämndens uppdrag. Dessutom arbetar förvaltningen på uppdrag av länets kommuner, både gällande allmän kollektivtrafik och serviceresor. Förvaltningen administrerar, planerar, upphandlar, marknadsför, säljer och utvärderar beställd trafik. Verksamheten baseras på två viktiga grunder - samhällsnytta och kundnytta, som utgår från medborgare och resenär. Grunden ligger i att kollektivtrafiken är ett viktigt instrument för kommunernas och länets utveckling. Förvaltningens uppdrag är alltså att identifiera och möta medborgarnas behov av kollektivtrafik inom de ekonomiska ramar som förvaltningen har att förhålla sig till.

Den allmänna kollektivtrafiken innefattar regionala tåg- och busslinjer, inomkommunal trafik och stadstrafik samt skolskjuts. Serviceresor omfattar sjukresor, färdtjänst, omsorgsresor, särskild skolskjuts samt anropsstyrd- och kompletteringstrafik. För serviceresor innebär förvaltningens uppdrag att planera och samordna resor, samt administrera och utveckla verksamheten. Även upphandling av persontransporttjänster omfattas av uppdraget. I förvaltningens ansvar ingår även att besluta om tillstånd för färdtjänst (i dagsläget Västerås och Sala).

1.3 Samverkanspartners

1.3.1 Svealandstrafiken AB

Bolaget bedriver linje- och stadstrafik med buss i Västmanlands län på uppdrag av Kollektivtrafikmyndigheten samt genomför viss skolskjutsverksamhet. Bolaget har även upphandlat trafik tjänster och delar av trafikutbudet köper bolaget från privata entreprenörer. Från hösten 2019 bedriver bolaget även linjetrafik med buss som utgår från depåerna i Örebro och Odensbacken. Bolaget ägs av Region Västmanland och Region Örebro län (50 procent vardera).

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

1.3.2 Tåg i Bergslagen AB

Bolaget samordnar och har upphandlat tågtrafiken i Bergslagsområdet, med viktiga anslutningar till knutpunkter som till exempel Västerås, Örebro, Falun och Borlänge. Trafiken utförs av SJ AB. Bolaget ägs av Regionerna Västmanland, Gävleborg, Örebro och Dalarna (25 procent vardera).

1.3.3 Mälardalstrafik AB

Bolagets uppdrag är upphandling, förvaltning och utveckling av regional tågtrafik i Mälardalsregionen i samverkan med ägarnas regionala kollektivtrafikmyndigheter. Från våren 2019 har trafiken på fyra av sju linjer bytt namn till Mälartåg i samband med att nya tåg satts i trafik. Utbudet kompletteras med kommersiell trafik som idag bedrivs av SJ, till exempel på Mälärbanan. Periodkortetsprodukten för trafiken heter Movingo. Bolaget ägs gemensamt av Regionerna Stockholm (35 %), Sörmland (13 %), Uppsala (13 %), Västmanland (13 %), Örebro (13 %) och Östergötland (13 %).

1.3.4 AB Transitio

AB Transitio ägs av alla Regioner förutom Gotland. Bolaget har som huvuduppgift att stödja ägarna med anskaffning och finansiering av spårfordon och reservdelar, uthyrning till ägare samt förvaltning av fordon och högvärdeskomponenter. Västmanlands ägarandel uppgår till 5%.

1.3.5 Oslo-Stockholm 2.55 AB

Bolaget har som mål att det ska etableras tågtrafik mellan Oslo och Stockholm via Mälardalen med en restid under tre timmar. Bolagets uppgift är att verka för en bättre infrastruktur och trafikering. Bolaget ägs gemensamt av Region Västmanland (16,7%), Region Värmland, Region Örebro län, Karlstad kommun, Västerås kommun och Örebro kommun.

1.3.6 Västmanlands Lokaltrafik AB

Bolaget bedriver ingen verksamhet utan har förvaltat långsiktigt ingångna avtal. Bolaget ägs till 100% av Region Västmanland. Styrelsen har fått i uppdrag att avveckla bolaget. Avveckling beräknas ske under år 2022.

1.3.7 Svensk Kollektivtrafik

Svensk Kollektivtrafik är en bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige.

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

1.3.8 Samtrafiken i Sverige AB

Samtrafiken ägs av alla regionala kollektivtrafikmyndigheter samt merparten av de kommersiella trafikoperatörerna. Samtrafikens ambition är att vara branschledande inom tre fokusområden: kollektivtrafikdata, branschstandarder och kombinerat resande. De erbjuder tjänster inom informations- och biljettlösningar för kollektivtrafikbranschen i syfte att skapa ett gemensamt mervärde för ägarna för att gynna både trafikaktörer och resenärer. Västmanlands ägarandel uppgår till 2%.

1.3.9 Mälardalsrådet

Mälardalsrådet består av regionala kollektivtrafikmyndigheter, länsplaneupprättare och kommuner i de sju länen Stockholm, Uppsala, Västmanland, Örebro, Sörmland, Östergötland och Gotland. Mälardalsrådet driver medlemmarnas frågor för konkreta resultat inom infrastruktur, kompetensfrågor, innovation, maritim samverkan och internationella jämförelser. Samverkan sker bland annat inom ramen för En Bättre Sits (EBS), ett brett transportpolitiskt samarbete. Aktörerna för EBS tar fram en gemensam systemanalys över behov av transportinfrastruktur utifrån ett storregionalt perspektiv av gods- och persontransporter.

1.4 Upphandlade transportörer

För serviceresor upphandlas transporttjänster via taxi- och/eller bussbolag.

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

2 PLANERING OCH UPPFÖLJNING I FÖRVALTNINGEN

2.1 Planering

Förvaltningsplanen för Kollektivtrafikförvaltningen utgår från "Regionplanen 2022-2024" samt "Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram". Förvaltningsplanen beskriver förvaltningens grunduppdrag samt mål, uppdrag, åtgärder för att nå målen och ekonomisk ersättning som gäller för kommande planperiod.

Förvaltningen fokuserar på en tydlig målstyrning av verksamheten. Målstyrning behövs för att hela organisationen på ett strukturerat sätt ska dra åt samma håll och fokusera på samma mål. Alla medarbetare måste vara medvetna om sitt ansvar och sin roll för att organisationen som helhet ska nå uppsatta mål. Att arbeta över enhetsgränser och i samverkan med samarbetspartners uppmuntras.

2.1.1 Regional utvecklingsstrategi

Visionen för den Regionala utvecklingsstrategin är "Ett livskraftigt Västmanland genom hållbar utveckling". Visionen ska uppnås genom arbete inom tre målområden som alla bidrar till en hållbar utveckling; ett välmående Västmanland, ett tillgängligt Västmanland och ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt. I målområdet "Ett tillgängligt Västmanland" ingår att marknadsandelen av det motoriserade resandet ska öka. Ur ett länsperspektiv är det prioriterat med en kollektivtrafik som möjliggör resande inom hela länet.

2.1.2 Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram

Kollektivtrafiknämnden är enligt lag skyldiga att ta fram och kontinuerligt revidera ett trafikförsörjningsprogram för länet. Kollektivtrafikmyndigheten har under åren 2020 och 2021 arbetat fram ett reviderat program i samråd med kommuner och berörda aktörer i länet. Det reviderade trafikförsörjningsprogrammet beslutades av Regionfullmäktige 2021-09-21. Det övergripande målet i programmet är att år 2030 nå 30% marknadsandel av det motoriserade resandet. Trafikförsörjningsprogrammet och Regionplanen är förvaltningens mest centrala styrdokument.

Trafikförsörjningsprogrammet innehåller tre centrala målområden:

- Smart kollektivtrafik
- Användbar kollektivtrafik
- Attraktiv region

Utifrån trafikförsörjningsprogrammet ska bland annat bekväm och tillförlitlig tågtrafik hantera de större resandevolymer inom och utanför länet, kompletterat med en väl utbyggd busstrafik i och omkring våra större tätorter för det lokala resandet. På landsbygden har allt fler anpassade tjänster utvecklats som möjliggör ett hållbart resande.

Programmets mål följs upp genom flera relevanta indikatorer som tillsammans ger en samlad bedömning av måloppfyllelse.

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

2.1.3 Trafikplan 2030

I september 2018 antog Kollektivtrafiknämnden "Kollektivtrafik för Västmanland - Trafikplan 2030". Dokumentet kommer att uppdateras utifrån det reviderade Trafikförsörjningsprogrammet under år 2022. Trafikplanen har inga egna mål och delmål utan ska verka för att Trafikförsörjningsprogrammets mål och delmål uppfylls samt målen i den Regionala utvecklingsstrategin.

2.2 Uppföljning

Uppföljning av verksamheten sker på många olika sätt, formellt genom rapportering till nämnden. Internt på förvaltningen finns en ledningsgrupp som kontinuerligt ansvarar för styrningen av förvaltningen. Uppföljning sker genom såväl tertiärrapporter som årsrapport, vid arbetsplatsträffar samt samverkansmöten med fackliga organisationer. Externt sker uppföljning bland annat via tjänstemannadialoger och länsdelssamråd samt samverkansmöten.

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

3 MÅL OCH UPPDRAG FRÅN FULLMÄKTIGE OCH NÄMND

Mål och uppdrag	Regionfullmäktige	Kollektivtrafiknämnden
Ett tillgängligt Västmanland		
Mål	- Invånarna ska ha stort förtroende för regionens tjänster inom kollektivtrafiken	- Invånarna ska vara nöjd med KTFs tjänster - Resenärerna ska vara nöjda med KTFs tjänster (Indikatorer kap 7)
Måldokument	- Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik - Länstransportplan för infrastruktur - RUS	RUS: Delmål Ett tillgängligt Västmanland #7
Uppdrag	7. Säkerställa att den faktiska kvaliteten i kollektivtrafiken ökar i hela länet.	KN1 Fortsatt arbete för ökat och förbättrat trafikutbud TFP Smart och användbar kollektivtrafik samt attraktiv region
Ett nyskapande Västmanland		
Mål	- Länet ska ha god innovationskraft	
Måldokument	- Forsknings- och innovationsstrategi - RUS	
Uppdrag	11. Verksamheterna ska prioritera forskning och innovation i utvecklingsarbetet	
En effektiv verksamhet av god kvalitet		
Mål	Verksamheten ska bedrivas med - God tillgänglighet - God kvalitet - God hushållning av resurser	Förbättrad kollektivtrafik (Indikatorer kap 7)
Måldokument	- Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik - Miljöprogram - Digitaliseringsstrategi 2021-2024 - RUS	Öka kollektivtrafikens marknadsandel Regionens processbeskrivning/metod för effekthemtagning Handlingsplan för systematiskt säkerhetsarbete
Uppdrag	21. Köptrohet och följsamhet till beslut 23. Förbättra och effektivisera arbetssätt och tjänster	KN2. Redovisa effekthemtagning i förvaltningens prioriterade utvecklingsprojekt KN3. Redovisa åtgärder för att säkerställa god kvalitet i förvaltningens processer och tjänster. KN4 Säkerställa att samtliga medarbetare har genomgått grundläggande miljöutbildning KN5 Säkerställa att chefer med delegerat miljöansvar genomför årlig egenkontroll av miljö TFP Smart och användbar kollektivtrafik samt attraktiv region
4 Stolta och engagerade medarbetare samt uppdragstagare		
Mål	- RV ska vara en attraktiv arbetsgivare	- KTF ska vara en attraktiv arbetsgivare (Indikatorer kap 7)
Måldokument	Arbetsmiljöprogram	
Uppdrag	24. Erbjuder sysselsättning till dem långt från arbetsmarknaden 25. Insatser för att förbättra chefs- och ledaruppdraget 27. Låg och stabil sjukfrånvaro	

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

Mål och uppdrag	Regionfullmäktige	Kollektivtrafiknämnden
5 En stark och uthållig ekonomi		
Mål	-Regionen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat -Regionens finansiella ställning ska vara god	-Verksamheten ska bedrivas inom given ram/fastställd budget
Måldokument	-	Trafikförsörjningsprogram
Uppdrag	32. Identifiera kostnadsdämpande åtgärder	TFP Smart kollektivtrafik

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

4 PLAN FÖR GENOMFÖRANDE AV UPPDRAG OCH MÅLUPPFYLLELSE

Åtgärd	Tidplan*	Ansvarig
Ett tillgängligt Västmanland		
Införa integrationsplattform med realtidsinformationen för allmän kollektivtrafik (7) Tillgänglig och korrekt realtidsinformation, i olika kanaler, bidrar till att medborgaren ser det kollektiva resandet som ett bra alternativ i stället för att använda egen bil. Ökat kollektivt resande medför färre privata fordon i trafiken, vilket ger positiv miljöpåverkan genom minskade utsläpp av växthusgaser.	Q1 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Implementering av ny produktportfölj, zonindelning och resevillkor (7) Syftet med genomförande av kundkoll är att förenkla för resenären. Om det är lätt att köpa produkter påverkar det resandet positivt. Ett ökat kollektivt resande ger en positiv miljöpåverkan genom minskade utsläpp av växthusgaser.	Q1 2022	Verksamhetschef Marknad
Införa möjlighet till betalning med EMV på bussarna (7) EMV, som innebär att kunden får enkelbiljetten direkt på sitt betalkort, möjliggör betalning ombord på bussarna och förenklar köp av biljett. Om det är lätt att köpa biljetter påverkar det resandet positivt. Ett ökat kollektivt resande ger en positiv miljöpåverkan genom minskade utsläpp av växthusgaser.	Q1 2022	Verksamhetschef Marknad
Implementering av förenklad och förbättrad app för betalning av resor inom allmän kollektivtrafik (7) En tydligare och enkel app med möjlighet att även köpa månadsbiljett underlättar för resenären. Om det är lätt att köpa biljetter påverkar det resandet positivt. Ett ökat kollektivt resande ger en positiv miljöpåverkan genom minskade utsläpp av växthusgaser.	Q2 2022	Verksamhetschef Marknad
Översyn av planeringsprinciper för regional busstrafik (7) Översyn av möjligheten att samordna regional och inomkommunal busstrafik.	Q2 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Erbjuda e-tjänster för resenärer som omfattas av serviceresor (7) Införa app för serviceresor med syfte att förenkla för resenären att boka och avboka resa samt möjlighet att se var bilen är.	Q4 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Ökad tågtrafik (7, KN1) Nya fordon inom Tåg i Bergslagen. Ett ökat tågresande leder till färre fordon i trafiken, vilket bidrar till positiv miljöpåverkan genom minskade utsläpp av växthusgaser	Q4 2023	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Ett nyskapande Västmanland		
Nya energislag (11) Öka kunskapen om alternativa energislag för att minimera miljöpåverkan, till exempel Vätgas. Undersöka om det finns EU projekt att delta i.	Q4 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Autonoma fordon (11) Öka kunskapen kring autonoma fordon gällande till exempel teknik, infrastruktur, digitala krav, EU finansiering med mera.	Q4 2024	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Trygghet och säkerhet (11) Kartlägga åtgärder för trygghet och säkerhet vid hållplatser, till exempel genom olika typer av belysning eller kamerabevakning. Om resenären känner sig trygg vid hållplatser bidrar det till ett ökat kollektivt resande. Ett ökat kollektivt resande ger en positiv miljöpåverkan genom minskade utsläpp av växthusgaser.	Q4 2024	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Kombinerad mobilitet (11) Möjliggöra för resenärerna att hitta och kombinera olika färdmedel för hela resan. Att utveckla digitala plattformar är en trolig del av åtgärderna för att nå målet. Att underlätta för resenären att transportera sig med miljömässiga transportmedel till stationer och hållplatser bidrar till ett ökat kollektivt resande. Ett ökat kollektivt resande ger en positiv miljöpåverkan genom minskade utsläpp av växthusgaser.	Q4 2024	Verksamhetschef Marknad

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

En effektiv verksamhet av god kvalitet		
Anpassning av hållplatser enligt hållplatshandbokens standard (20) Kartlägga behovet och genomföra konsekvensanalys för att tydliggöra kostnadsbilden inför att genomföra anpassningar.	Q1 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Framtagande av genomförandeplan för trafikförsörjningsprogrammet (20)	Q2 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Anskaffning av elbussar inom Västerås stadstrafik (20) För att öka flexibiliteten och minska sårbarheten genom flera fossilfria och förnybara drivmedel.	Q2 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Öka tillgängligheten för resenärer med funktionsvariation (20) Göra den allmänna kollektivtrafiken mer tillgänglig för resenärer med funktionsvariation genom att tillgänglighetsanpassa exempelvis bussar, hållplatser och digitala kanaler. Färre fordon i trafiken bidrar till positiv miljöpåverkan genom minskade utsläpp av växthusgaser.	Q4 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Säkerställa att samtliga medarbetare har genomgått grundläggande miljöutbildning (20, KN4) Ökad kunskap hos medarbetare bidrar till en positiv miljöpåverkan.	Q4 2022	Verksamhetschefer
Säkerställa att chefer med delegerat miljöansvar genomför årlig egenkontroll av miljö (20, KN5) Att aktivt arbeta med miljöfrågor ger en positiv miljöpåverkan.	Q4 2022	Verksamhetschefer
Förnyelse av fordonsparken inom Tåg i Bergslagen (20, KN1) Leverans av nya tåg bidrar till en robustare trafik, vilket i sin tur bidrar till ett ökat resande. Ett ökat kollektivt resande ger en positiv miljöpåverkan genom minskade utsläpp av växthusgaser.	Q4 2023	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Köptrohet och följsamhet till beslut (21) Beslutade regler ska följas kring upphandling och inköp. Att handla via upphandlade leverantörer säkerställer att hänsyn tas till miljöpåverkan.	Q4 2022	Verksamhetschefer Enhetschefer
Förstudie nytt verksamhetssystem för Beställningscentralen (23)	Q3 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Förstudie inför upphandling av biljettsystem (23)	Q3 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Förbättra och effektivisera arbetssätt och tjänster (23, KN3) Digitalisering och automatisering av processer och tjänster.	Q4 2022	Verksamhetschefer Enhetschefer
Upprätta och teckna avtal med Svealandstrafiken AB (23, KN3) Avtal med Svealandstrafiken förtydligar och säkerställer uppdragets omfattning och kvalitetskrav på leveransen samt att regionens och branschorganisationernas miljökrav efterlevs.	Q4 2022	Förvaltningsdirektör
Redovisa effekthemtagning i prioriterade utvecklingsprojekt (23, KN2)	Q4 2022	Verksamhetschefer
Stolta och engagerade medarbetare samt uppdragstagare		
Erbjuda sysselsättning till personer som står långt från arbetsmarknaden (24) Inventera vilka möjligheter som finns till sysselsättning för invånare som står långt ifrån arbetsmarknaden.	Q4 2022	Förvaltningsdirektör Verksamhetschefer Enhetschefer
Grundläggande kunskap om chefsuppdraget (25) Förvaltningens nya chefer ska delta i regionens grundläggande chefsprogram för nya chefer för att få kunskap om vad chefsuppdraget i regionen innebär.	Q4 2022	Förvaltningsdirektör Verksamhetschefer
Utveckla chef- och ledarskap i förvaltningen (25) Säkerställa att förvaltningens chefer har en gemensam plattform för chefs- och ledarskapet.	Q4 2022	Förvaltningsdirektör Verksamhetschefer
Utveckla medarbetarskapet (27) Öka medarbetarnas kunskap om förvaltningens uppdrag och mål samt delaktighet i målarbetet och värdegrundsarbetet. Utveckla den interna kommunikationen.	Q4 2022	Förvaltningsdirektör Verksamhetschefer Enhetschefer
En stark och uthållig ekonomi		
Förbättra och effektivisera arbetssätt och tjänster (32) Fortsatt tjänsteutveckling och förbättringsarbete inklusive automatisering och införa digitala lösningar.	Q4 2022	Förvaltningsdirektör Verksamhetschefer Enhetschefer
Utvärdering av regional busstrafik (32) Anpassa trafikutbudet utifrån efterfrågan.	Q4 2022	Verksamhetschef Trafikförsörjning
Anpassa trafikutbudet (32) Anpassa utbudet på regional busstrafik i samband med utökad tågtrafik.	Q4 2023	Verksamhetschef Trafikförsörjning

*Period när åtgärden beräknas vara klar.

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

5 EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Kollektivtrafikförvaltningen bedriver på en och samma gång offentlig och kommersiell verksamhet. Trafiken finansieras av både offentliga medel, från Regionen och kommunerna, och av biljettintäkter eller egenavgifter från resenärerna. Utöver detta har förvaltningen intäkter från försäljning av reklam på bussar och väderskydd samt företagsförsäljning. Förvaltningens Kundcenter arbetar aktivt ut mot länets medborgare med försäljning och upplysning. Kundcenter är dessutom ombud åt flera andra kollektivtrafikleverantörer, vilket ger intäkter till verksamheten.

Kommunerna betalar för den inomkommunala trafiken. Beräkningen sker under våren året före budgetåret. Intäkterna fördelas ut per linje och baseras på utfall föregående år. Trafikkostnader beräknas i samarbete mellan kommunerna, Svealandstrafiken AB och förvaltningen. Trafikkostnaden för den regionala trafiken beräknas på samma sätt som den inomkommunala trafiken och finansieras via regionbidrag. Taxorna uppräknas med LPIK.

Subventionsgraden för den allmänna trafiken är skillnaden mellan bruttokostnader för beställd trafik ställt mot trafikintäkterna. Administrativa kostnader för den allmänna kollektivtrafiken finansieras via den skatteväxling som skedde år 2012 från kommunerna till Regionen. Preliminär transportkostnad för serviceresor beräknas under våren året innan budgetåret med justering under hösten. Löpande avstämningar sker månatligen och avslutas med en slutreglering baserad på faktisk årskostnad. Resenärerna betalar egenavgift för serviceresor. Storleken på egenavgiften är olika beroende på trafikslag och kommun.

Pandemin har fortsatt att påverka kollektivtrafiken i hög grad under år 2021. Under hösten har smittspridningen minskat och samhället har öppnat upp igen. Resandet kommer förmodligen att öka, men det är osäkert i vilket takt. Budgeten är baserad på ett resande motsvarande 2019 års nivå, både i antalet resor och totala biljettintäkter. Det finns en risk att det är ett för optimistiskt antagande. Regeringen har aviserat om att tillskjuta 1 miljard som stöd till kollektivtrafik under förutsättning att statsbudgeten går igenom. För Västmanlands del uppskattas andelen av stödet till 7 miljoner kronor. Detta riktade statsbidrag finns inte med i budgeten och kan kompensera om utfallet av biljettintäkterna blir lägre än 2019 års nivå.

Innan årsskiftet år 2021 kommer avtalet med SJ om periodkortsgiltighet att omförhandlas. Under år 2022 kommer avtalet med UL avseende länsöverskridande trafik att utvärderas och omförhandlas. Omförhandling av avtal kan medföra en kostnadspåverkan.

Mälardalstrafik AB och Tåg i Bergslagen AB kommer att anskaffa nya tåg under kommande år. I Regionplanen från och med år 2022 finns 30 miljoner kronor avsatta som extra medel för finansiering av utökad kollektivtrafik.

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

5.1 Ersättningar

5.1.1 Beslutade ersättningar ur Regionstyrelsens anslag

Fullmäktige har beslutat om följande ram för Kollektivtrafiknämnden:

År 2022	332 013 tkr
År 2023	337 657 tkr
År 2024	345 424 tkr

5.1.2 Fördelningen av ersättningen inom förvaltningen

Nedan redovisas hur regionersättningen har fördelats inom förvaltningen:

	Allmän kollektivtrafik	Sjukresor
År 2022	242 871 tkr	89 142 tkr
År 2023	247 000 tkr	90 657 tkr
År 2024	252 681 tkr	92 743 tkr

5.1.3 Ramförändring jämfört med föregående års ram

Ram år 2022

Ram 2021	324 579 tkr
LPIK uppräknig 2,5%	8 114 tkr
Reducering ram till följd av EIB	-300 tkr
Ram strategisk inköpare till RK	-380 tkr
Summa ram år 2021	332 013 tkr

Ram år 2023

Ram 2022	332 013 tkr
LPIK uppräknig 1,7%	5 644 tkr
Summa ram år 2023	337 657 tkr

Ram år 2024

Ram 2023	337 657 tkr
LPIK uppräknig 2,3%	7 767 tkr
Summa ram år 2024	345 424 tkr

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

5.2 Resultatreglering

Regionfullmäktige reviderade och fastställde 2020-06-16 Region Västmanlands resultatregleringsmodell. Genom resultatregleringsmodellen skapas ekonomiska incitament för bättre resursutnyttjande och följsamhet till gällande regler, eftersom modellen ger möjlighet att frångå det ettårsperspektiv som idag gäller för budgeterade medel. Modellen kan därigenom bidra till ett större ansvarstagande för verksamhetens resultat och medverka till ett effektivare resursutnyttjande samt bidra till att uppnå god ekonomisk hushållning. Resultatreglering tillämpas för bland annat Kollektivtrafiknämnden. 100 % av över- och underskott stannar i verksamheten. För att fastställa ett resultat behöver hänsyn tas till verksamhetens måluppfyllelse. Resultatreglering är en del i bokslutsdialogen och fastställs av Regionfullmäktige. Vid underskott ska en åtgärdsplan upprättas och återställande av underskott ska ske inom tre år.

Kollektivtrafiknämndens resultatreglering uppgår till ett positivt saldo på 17,4 miljoner kronor. Framställan om anspråktagande av dessa medel sker till Regionstyrelsen. Beviljade medel ska hållas särskilda från övriga kostnader och får inte vara kostnadsdrivande.

5.3 Investeringar

Äskande och hantering av medel för inventarier, utrustning och byggnader ska ske enligt fastställd investeringspolicy. En förutsättning för att angivna investeringar ska kunna göras är att nämnden har utrymme i sin driftbudget för hyror respektive kapitaltjänstkostnader. Om överskott finns på förvaltningens beviljade investeringsram orsakad av att enskild godkänd ansökan inte har avropats innevarande år kan förvaltningen tillgodogöra sig detta överskott nästkommande år, dvs 1-årsregeln, samt avropa enskild investering nästkommande år istället. Undantag för 1-årsregeln gäller för enskild investeringsansökan över 1 miljon kronor där man får hantera överskottet i två år, dvs 2-årsregeln. Överskottet ska kunna relateras till enskild ej avropad investeringsobjekt, det är således objektet som man får med sig och inte ett saldoöverskott.

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

Förvaltningens planeringsramar för inventarier och utrustning uppgår till 10 miljoner kronor år 2022, 5 miljoner kronor år 2023 och 5 miljoner kronor år 2024. Nedan framgår större planerade investeringar år 2022 samt förväntad effekt av dessa.

Större investeringar*	Ny- eller reinvestering	Orsak**	Investerings-belopp (mkr)	Förväntad effekt
Vidareutveckling plattform för trafikinformation	Ny	Förbättra kvalitet	5,0 mkr	Ökat resande, högre biljettintäkter, ökat förtroende, effektivare verksamhet, högre kundnöjdhet.
Digitala och tillgänglighetsanpassade informations- och stationsskyltar	Ny	Lagstiftning/krav	3,0 mkr	Uppfylla myndighetskrav, ökad kundnöjdhet, ökat resande, högre biljettintäkter.

* > 1,0 mkr

** Orsak enligt klassificering i investeringsverktyget Softpro

Utöver ovanstående planerade investeringar finns två miljoner kronor avsatta till oförutsedda investeringar. Det kan till exempel handla om investering i system för skolplanering av allmän skolskjuts.

Nuvarande avtal för biljettsystem förfaller i november år 2024. Under år 2022 kommer en förstudie att genomföras inför ny upphandling. Nytt biljettsystem beräknas kosta mer än det som är avsatt i investeringsbudgeten för år 2024 på fem miljoner kronor.

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

5.4 Budget

Resultaträkning	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Biljettintäkter	150 000	116 000	100 210
Övriga trafikintäkter	51 228	46 016	44 193
Regionersättning	332 014	324 579	354 282
Driftbidrag kommuner	333 512	308 111	325 244
Övriga intäkter	53 310	96 261	48 928
Summa intäkter	920 064	890 967	872 857
Trafikkostnad buss	-512 918	-496 124	-491 995
Trafikkostnad tåg	-124 466	-118 455	-105 030
Transportkostnad särskild kollektivtrafik	-170 276	-162 432	-155 780
Summa trafikkostnader	-807 660	-777 011	-752 805
Lönekostnader	-55 146	-56 078	-50 439
Övriga personalkostnader	-2 496	-2 087	-862
Summa personalkostnader	-57 642	-58 165	-51 301
Telefoni och IT-kostnader	-25 114	-20 878	-18 677
Övriga kostnader	-24 548	-26 288	-24 089
Summa övriga kostnader	-49 662	-47 166	-42 766
Avskrivningar och finansiella kostnader	-5 100	-8 625	-10 724
Summa kostnader	-920 064	-890 967	-857 596
Resultat	-0	0	15 261

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

6 INTERN KONTROLL

I reglementet för internkontroll anges att Regionstyrelsen årligen ska upprätta en särskild plan för granskning och uppföljning av den interna kontrollen. Kontrollplanen ska inarbetas i förvaltningsplanen och rapporteras till Regionstyrelsen efter delårsrapport 2. Förvaltningens kontrollområden framgår i sammanställningen nedan. Regionövergripande kontrollpunkter:

Kontrollområde	Kontrollmål	Kontrollmoment	Väsentlighet och riskbedömning
Brandskydd	Efterlevnad av lag/rutin/instruktion för brandskydd.	Kontroll av att lag/rutin/ instruktion för brandskydd följs.	Mycket allvarlig/möjlig
Kontroll av löneutbetalningar	Att utanordningslistan i Heroma har kontrollerats och signerats av ansvarig chef i systemet.	Kontroll av att signering sker av utanordningslistan i Heroma.	Allvarlig/möjlig
Lagefterlevnad miljö	Efterlevnad av instruktion egen kontroll inom miljö. (36506-5)	Kontroll av att instruktion för lagefterlevnad miljö följs.	Kännbar/ Sannolik
Makulering av kundfakturor	Att attest sker av behörig person.	Stickprovskontroll av att makulering av fakturor sker efter attest av behörig person.	Kännbar/möjlig

För att säkerställa att förvaltningens kontrollsystem fungerar på ett tillfredsställande beslutar Kollektivtrafiknämnden om förvaltningsinterna kontrollområden.

Uppföljning av internkontrollen rapporteras till Kollektivtrafiknämnden i samband med delårsrapport 2. Förvaltningens kontrollpunkter:

Kontrollområde	Kontrollmål	Kontrollmoment	Väsentlighet och riskbedömning
Sjukreseersättning	Att rätt sjukreseersättning utbetalas enligt gällande regelverk	Stickprovskontroll	Lindrig/möjlig
Bokningssystem för serviceresor	Att avtalade priser stämmer med uppgifter i bokningssystemet	Stickprovskontroll	Kännbar/möjlig
Intäkter	Att varje laddning av resebevis motsvaras av en redovisningspost i kassan.	Stickprovskontroll	Lindrig/möjlig
Sjukresor	Att sjukresa sker i samband med vårdbesök	Stickprovskontroll samt kontroll i samband med misstänkt överträdelse	Kännbar/möjlig

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

7 FÖRVALTNINGSSPECIFIKA MÅL MED INDIKATORER OCH MÅLVÄRDE

Mål	Indikator	Målvärde 2022	Nuläge 2020	Redovisas
Ett tillgängligt Västmanland				
Invånarna ska vara nöjda med verksamhetens tjänster	Andel av invånarna som är nöjda med den allmänna kollektivtrafiken	61 %	58 %	Delår, År
Resenärerna ska vara nöjda med verksamhetens tjänster	Andel resenärer som är nöjda med den allmänna kollektivtrafiken	76 %	69 %	Delår, År
	Andel resenärer som är nöjd med serviceresor, för hela resan	90 %	90 %	Delår, År
En effektiv verksamhet av god kvalitet				
Förbättra kollektivtrafik	Kollektivtrafikens marknadsandel totalt i länet (enligt Kollbar)	16 %	11%	Delår, År
	Antal resor inom allmän kollektivtrafik	14,4 miljoner resor	9,4 miljoner resor	Delår, År
	Servicenivå bokning av serviceresor	95 %	94%	Delår, År
Ökad kvalitet	Andel inställda turer, busstrafik	0,3%*	0,5%*	Delår, År
	Andel inställda turer, Uven	1,0%**	3,6%**	Delår, År
	Andel inställda turer, Svealandsbanan	1,0%**	2,0%**	Delår, År
	Andel inställda turer, Bergslagspendeln	15,0%**	16,8%**	Delår, År
Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare				
Förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	80%	78,8 %	År
	Sjukfrånvaro	5,9 %	6,9 %	Månad, Delår, År
	Personalrörlighet	≤10,0 %	2,7%	Delår, År
	Prestationsindex	73%	69,2%	År
Löpande uppföljning	Antal arbetsmiljöavvikelser			Månad
Löpande uppföljning	Antal rehabiliteringsärenden			Månad
En stark och uthållig ekonomi				
Verksamheten ska bedrivas inom given ram/fastställd budget	Prognos/ekonomiskt resultat	0 mkr	+15 mkr	Månad, Delår, År
Löpande uppföljning	Arbetad tid			Månad

*Avser helt eller delvis inställda turer **Avser helt inställda turer inklusive planerat inställda turer

På grund av covid 19 har uppmaningen under större delen av år 2021 varit att undvika att resa med kollektivtrafik och bara resa om man måste. Med anledning av minskad smittspridning och att flera personer är fullt vaccinerade har samhället under hösten öppnat upp igen och resenärerna har börjat komma tillbaka. Det finns en osäkerhet hur snabbt och i vilken omfattning resenärerna kommer att komma tillbaka. I förvaltningsplanen för år 2022 beräknas antalet resor uppgå till samma antal som under år 2019. Därefter beräknas resandet öka med 5% under både år 2023 och år 2024.

Marknadsandelen av det motoriserade resandet beräknas också motsvara 2019 års nivå under år 2022, för att därefter öka successivt till 2030 då målet är en marknadsandel på 30%.

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

Uppföljning av andelen och antalet inställda turer inom buss- och tågtrafik är nytt från och med år 2021. I förvaltningsplanen för år 2022 ingår nu målvärde för inställda turer. Målvärde för helt eller delvis inställda bussturer är satt till samma värde som utfallet i juli år 2021. För åren 2023 och 2024 är målet att minska andelen med ytterligare 0,1 procentenheter per år. För tågtrafik på Svealandsbanan och Uven är målet att under åren 2022 till och med 2024 minska andelen inställda turer med 0,1 procentenheter i jämförelse med utfallet per juli år 2021. För inställda turer på Bergslagspendeln är målet att minska andelen inställda turer betydligt i samband med anskaffning av nya fordon. I förvaltningsplan från och med år 2023 planeras även uppföljning av punktlighet.

Kundnöjdheten hos resenärer inom allmän kollektivtrafik samt hos invånarna har under år 2021 minskat. Kundnöjdheten beräknas återhämta sig och öka under år 2022 i samband med att resenärerna välkomnas tillbaka till kollektivtrafiken igen efter pandemin samt genom införande av flera smarta digitala lösningar. För åren 2023 och 2024 beräknas kundnöjdheten öka med 1 procentenhet per år hos invånarna och 2 procentenheter hos resenärerna.

Andelen nöjda resenärer inom färdtjänst- och sjukresor avseende hela reseupplevelsen, från bokning till ankomst, har minskat något under år 2021. Under år 2022 beräknas kundnöjdheten återhämta sig till 2020 års nivå, för att därefter öka 1 procentenhet per år under åren 2023 och 2024.

Servicenivån vid beställning av färdtjänst- och sjukresor uppgick till 93% i delårsrapporten per augusti. Målet för åren 2022-2024 är 95%.

Distansarbete och fokus på att hantera konsekvenserna av en pandemi som har påverkat kollektivtrafiken i hög grad har förmodligen påverkat att värden för hållbart medarbetarengagemang samt prestationsindex har minskat något under hösten år 2020 när den senaste mätningen genomfördes. Resultatet ligger ändå högt och beräknas öka något under år 2022.

Målet för sjukfrånvaron sätts på samma nivå som Regionens mål, det vill säga 5,9% för år 2022. Personalrörligheten ska ses över flera år och målet är satt till <10%.

8 INTERN REFERENS

Denna förvaltningsplan är beslutad av Kollektivtrafiknämnden 2021-11-09 § xxx

Diarienummer: KTM210113

Förvaltningsplan Kollektivtrafikförvaltningen 2022-2024

9 UNDERSKRIFTER

Denna förvaltningsplan har upprättats i två exemplar, varefter förvaltningsplanen undertecknats och fördelats med ett exemplar till vardera part.

Västerås 2021-

Västerås 2021-

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafikförvaltningen

Tommy Levinsson

Arne Andersson